

บทที่ 16

โครงสร้างและหลักการ ในรายงานภาคการเงิน

รายงานต้นทุนการผลิต มีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงให้ผู้ได้ทราบ ว่า **“ต้นทุนการผลิตสุกรนั้นสูงต่ำเพียงใด และประกอบไปด้วยอะไรบ้าง”** เพื่อผู้เลี้ยงจะได้สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการและบริหารต้นทุนในหมวดที่สูงผิดปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสุกรลดลง

รายงานในส่วนของต้นทุนการผลิตนี้ แบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ รายงานต้นทุนการผลิต และรายงานค่าใช้จ่าย ในรายงานทั้งสองกลุ่ม ยังแบ่งย่อยออกเป็น ระดับยูนิต ระดับส่วนการผลิต และระดับฟาร์ม

1.รายงานต้นทุนการผลิต

การคิดต้นทุนการผลิตใน “หมอหมู” จะคิดจากค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นที่เกิดขึ้น “หมอหมู” เรียกว่า **ต้นทุนรวม** นำต้นทุนรวมนี้มาหักมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด ได้เป็น **ต้นทุนสุทธิ** จากนั้นนำต้นทุนสุทธินี้ไปหารด้วยจำนวนผลผลิตที่ส่งออกไปจากหน่วยผลิต หรือขายออก ก็จะได้ต้นทุนต่อหนึ่งหน่วยของผลผลิต ซึ่งผลผลิตนั้น อาจ มีหน่วยเป็นตัวสุกร กิโลกรัมสุกร กิโลกรัมอาหาร หรือได้ส่น้ำเชื่อก็ได้ ขึ้นอยู่กับชนิดของหน่วยผลิตว่า เป็นหน่วยผลิต ชนิดใด จากที่กล่าวถึงนิยามของต้นทุนการผลิตใน “หมอหมู” จะเห็นได้ว่ามีคำถามเกิดขึ้นในใจของผู้ใช้มากมาย อาทิเช่น

1. หน่วยผลิตมีกี่ชนิด
2. มูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนดมีอะไรบ้าง
3. ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น หรือต้นทุนรวมประกอบไปด้วยอะไรบ้าง
4. เก็บข้อมูลเพื่อคิดต้นทุนการผลิตในช่วงเวลาใด

2.หน่วยผลิตมีกี่ชนิด

หน่วยผลิตมีอยู่ 7 ชนิด คือ พ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ อนุบาล ชุน โรงอาหาร สุกรทดแทน และโรงขาย ผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดพ่อพันธุ์ คือ น้ำเชื้อ มีหน่วยวัดเป็นโดส ผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์ คือ ลูกสุกรหย่านมมีหน่วยวัดเป็นตัวหรือกิโลกรัม ผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดอนุบาล คือ สุกรอนุบาล มีหน่วยวัดเป็นตัวหรือ กิโลกรัม ผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดชุน คือ สุกรชุนมีหน่วยวัดเป็นตัวหรือกิโลกรัม ผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดโรงอาหาร คือ อาหารที่ผสมมีหน่วยวัดเป็นกิโลกรัม ผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดสุกรทดแทน คือ สุกรสาวทดแทน มีหน่วยวัดเป็นตัว หรือกิโลกรัม และผลผลิตจากหน่วยผลิตชนิดโรงขาย คือ สุกรชุนมีหน่วยวัดเป็นตัวหรือกิโลกรัม

3.มูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนดมีอะไรบ้าง

มูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด คือ มูลค่าของสินค้าทุกประเภทที่ขายโดยที่สินค้าที่ขายนั้นจัดอยู่ในหมวดสินค้าผลพลอยได้ รวมกับ รายได้จากส่วนอื่นๆ ที่ได้มีการกำหนดเฉพาะสำหรับหน่วยผลิตนั้นๆ รายละเอียดมีดังนี้

1. หน่วยผลิตชนิดพ่อพันธุ์: รายการที่นำไปรวมในมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด คือ สุกรที่ขายออกเป็นพ่อพันธุ์ และมูลค่าของพ่อพันธุ์ที่คัดทั้ง คิดเฉพาะน้ำหนักของพ่อพันธุ์คัดทั้งที่เกินจากน้ำหนักของพ่อพันธุ์ที่ซื้อเข้าทดแทน (เฉพาะกรณีที่คิดค่าเสื่อมพ่อพันธุ์แบบผันแปร ผู้ใช้สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมใน “การคิดค่าเสื่อมแม่พันธุ์และค่าเสื่อมพ่อพันธุ์”)
2. หน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์: รายการที่นำไปรวมในมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด คือ สุกรที่ขายออกเป็นพ่อพันธุ์ สุกรที่ขายออกเป็นแม่พันธุ์ และมูลค่าของแม่พันธุ์คัดทั้งคิดเฉพาะน้ำหนักของแม่พันธุ์คัดทั้งที่เกินจากน้ำหนักของแม่พันธุ์ที่ซื้อเข้าทดแทน (เฉพาะ

กรณีที่เกิดค่าเสื่อมแม่พันธุ์แบบผันแปร ผู้ใช้สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมใน “การคิดค่าเสื่อมแม่พันธุ์ และค่าเสื่อมพ่อพันธุ์”)

3. **หน่วยผลิตชนิดอนุบาล และหน่วยผลิตชนิดขุน:** รายการที่นำไปรวมในมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด คือ สุกรแกรนคัด ชาย สุกรตายชายซาก สุกรที่ขายออกเป็นพ่อพันธุ์ และสุกรที่ขายออกเป็น แม่พันธุ์
4. **หน่วยผลิตชนิดสุกรทดแทน:** รายการที่นำไปรวมในมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด คือ สุกรแกรนคัด ชาย และ สุกรตายชายซาก
5. **หน่วยผลิตชนิดโรงชายและโรงอาหาร:** จะไม่มีการนำรายการใดๆ มารวมเพิ่มเติมในมูลค่าผลผลิต ขายก่อนกำหนด

4. ค่าใช้จ่ายกึ่งสิ้นหรือต้นทุนรวมประกอบด้วยอะไรบ้าง

ต้นทุนรวมประกอบไปด้วยหมวดต่างๆ 7 หมวด คือ

1. **หมวดสุกรและน้ำเชื้อโอนย้ายภายในฟาร์ม** หมายถึง มูลค่าของสุกรและน้ำเชื้อที่ฟาร์มผลิตได้เอง และโอนย้ายจากหน่วยผลิตหนึ่งไปใช้ในอีกหน่วยผลิตหนึ่งเช่น น้ำเชื้อ ผลิตได้จากหน่วยผลิตชนิดพ่อพันธุ์ จากหน่วยผลิตชนิดพ่อพันธุ์นั้นบันทึกส่งผลผลิตคือ น้ำเชื้อไปให้หน่วยผลิตอีกหน่วยผลิตหนึ่งเช่น หน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์ใช้ในการผสมเทียม ในกรณีนี้ “หมอหมู” จะคิดต้นทุนน้ำเชื้อของหน่วยผลิตชนิดพ่อพันธุ์ก่อนจากนั้นจึงโอน ย้ายต้นทุนน้ำเชื้อนี้ไปยังหน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์ ต้นทุนนี้จะมากขึ้นกับจำนวนน้ำเชื้อที่หน่วยผลิตแม่พันธุ์นั้นๆ ใช้ไป
2. **หมวดสุกรและน้ำเชื้อซื้อเข้าฟาร์ม** หมายถึง มูลค่าของน้ำเชื้อและสุกรที่ลงบันทึกซื้อเข้า น้ำเชื้อและสุกรซื้อเข้าหน่วยผลิตใดถือเป็นต้นทุนการผลิตของหน่วยผลิตนั้น
3. **ปันส่วนค่าใช้จ่ายส่วนกลางและค่าเสื่อม** หมายถึง ต้นทุนที่เกิดจากค่าเสื่อมและค่าใช้จ่ายในส่วนต่างๆ ดังนี้
  - ปันส่วนค่าใช้จ่ายสำนักงาน ฟาร์มทุกฟาร์มที่ถูกสร้างขึ้นใน “หมอหมู” จะมีหน่วยผลิตชนิดหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นอัตโนมัติ คือ หน่วยผลิตชนิดสำนักงาน หนึ่งฟาร์มมีหน่วยผลิตสำนักงานได้เพียงหน่วยเดียว และผู้ใช้จะสร้างหน่วยผลิตชนิดนี้

ขึ้นเองไม่ได้ หน่วยผลิตชนิดสำนักงานนี้ไม่ได้ทำหน้าที่ในการผลิตแต่ทำหน้าที่ถือสต็อกปัจจัยการผลิต และรับบันทึกค่าใช้จ่ายและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นของส่วนกลางไม่อาจชี้ชัดเจกลงไปได้ว่า ค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์นั้นๆ เป็นของหน่วยผลิตใด เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ หรือรถยนต์ เป็นต้น ค่าเสื่อมของอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายที่บันทึกว่าเป็นของสำนักงานนี้ จำเป็นต้องปันส่วนให้เป็นค่าใช้จ่าย และค่าเสื่อมของหน่วยผลิตต่างๆ คำถามคือ “จะปันส่วนให้หน่วยผลิตต่างๆ มากน้อยเพียงใด ?” คำตอบก็คือ ปันส่วนให้หน่วยผลิตต่างๆ ตามที่ผู้ใช้กำหนดในตอนสร้างหน่วยผลิตต่างๆ ใน “หมอหมู” ผู้ใช้จำเป็นต้องกำหนดสัดส่วนที่จะใช้ในการปันส่วนค่าใช้จ่าย และค่าเสื่อมจากส่วนกลางให้กับหน่วยผลิตนั้นๆ ด้วย *(อ่านเพิ่มเติม ในการตั้งสัดส่วนค่าใช้จ่ายใน ตอนสร้างไฟล์ข้อมูลฟาร์ม และ ยูนิด)*

- ปันส่วนค่าใช้จ่ายโรงอาหาร ในกรณีที่ฟาร์มสร้างหน่วยผลิตชนิดโรงอาหาร หมายถึง ฟาร์มผสมอาหารใช้เอง ค่าใช้จ่ายในโรงอาหารตลอดจนค่าเสื่อมของอุปกรณ์ และเครื่องจักรในโรงอาหารจะถูกปันส่วนนำมาแสดงไว้ในส่วนนี้ สัดส่วนการปันจะคิดจากสัดส่วนของอาหารที่หน่วยผลิตนั้นๆ เบิกไปใช้ เช่น ถ้าใน 1 เดือนโรงอาหารผลิตอาหารไป 100 กิโลกรัม และหน่วยผลิตหนึ่งๆ เบิกอาหารไปใช้ 10 กิโลกรัม หน่วยผลิตนั้นๆ จะรับปันส่วนค่าใช้จ่าย และค่าเสื่อมจากโรงอาหารไป 10 %
- ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์ หมายถึง ค่าเสื่อมของโรงเรือนและอุปกรณ์ของหน่วยผลิตนั้น คิดจากจำนวนและมูลค่าของอุปกรณ์ที่มีบันทึกติดตั้งในหน่วยผลิตนั้น โดยมีระยะเวลาเสื่อมตามที่ผู้ใช้กำหนด การคิดค่าเสื่อมจะคิดแบบเส้นตรง เช่น หากผู้ใช้บันทึกให้โซลมีมูลค่า 100,000 บาท และมีอายุการใช้งาน 5 ปี ในช่วงเวลา 1 ปี จะมีค่าเสื่อมที่เกิดจากโซลเท่ากับ $100,000/5$ เท่า กับ 20,000 บาท
- ค่าเสื่อมแม่พันธุ์ และค่าเสื่อมพ่อพันธุ์ หมายถึง ค่าเสื่อมของแม่พันธุ์และพ่อพันธุ์ ทั้งนี้เพราะพ่อแม่พันธุ์ในฟาร์มสุกรนั้นถือเป็นเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตลูกสุกร ดังนั้นเราจึงต้องคิดเป็นค่าเสื่อมคล้ายคลึงกับที่เรียกกันติดปากว่า “ค่าพันธุ์สัตว์” โปรแกรม “หมอหมู” จะคิดค่าพันธุ์สัตว์ให้กับ

ผู้ใช้ได้ 2 รูปแบบ ผู้ใช้สามารถเลือกให้ “หมอมหุ” คิดค่าพันธุ์สัตว์แบบใดแบบหนึ่งได้ในตอนตั้งตัวแปรเพื่อออกรายงาน หลักการคิดค่าพันธุ์สัตว์มีดังนี้

- ค่าพันธุ์สัตว์แบบผันแปร

เป็นการคิดค่าพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมสำหรับ ฟุ้งที่มีการเข้าสู่กรสาวทดแทน และคัดทิ้งแม่พันธุ์อย่างสม่ำเสมอตลอดปี หรือเหมาะสำหรับรายงานที่ออกในช่วงยาว เช่น 6 เดือน หรือ 1 ปี หลักการมีดังนี้ สมมุติให้หน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์หน่วยหนึ่ง ในช่วงเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา ซื้อแม่สุกรสาวทดแทนเข้ามาใช้งานจำนวนทั้งสิ้น 100 แม่ โดยเฉลี่ยแม่พันธุ์หนัก 80 กิโลกรัม ราคาแม่ละ 5000 บาท ดังนั้นหน่วยผลิตแห่งนี้ ต้องเสียค่าแม่พันธุ์ทดแทนไปทั้งสิ้น 500,000 บาท ในช่วงเวลา 6 เดือน และเข้าแม่พันธุ์ทดแทนน้ำหนักรวมกันทั้งสิ้น 8,000 กิโลกรัม ในช่วงเวลา 6 เดือน เดียวกันนั้น หน่วยผลิตแห่งนี้คัดทิ้งแม่สุกรออกไปทั้งสิ้น 90 แม่ น้ำหนักแม่พันธุ์คัดทิ้งโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 150 กิโลกรัม โดยขายแม่พันธุ์คัดทิ้งได้ในราคา กิโลกรัมละ 30 บาท สรุปได้ว่าฟาร์มขายแม่พันธุ์คัดทิ้งไปทั้งสิ้น 13,500 (90x150) กิโลกรัม มูลค่าขายทั้งสิ้น 405,000 (13,500x30) บาท “หมอมหุ” จะแยกมูลค่าขายนี้ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ มูลค่าขายเมื่อขายแม่คัดทิ้งไปด้วยน้ำหนักที่เท่ากับแม่สาวทดแทนนำเข้าเท่ากับ 240,000 บาท (8,000x30) เรียกส่วนนี้ว่า *มูลค่าขายส่วนนำเข้า* และอีกส่วนหนึ่งคือ ส่วนของมูลค่าน้ำหนักแม่พันธุ์คัดทิ้งที่เกินกว่าน้ำหนักแม่สุกรสาวทดแทนที่นำเข้าเท่ากับ (13,500-8,000)x30 = 165,000 บาท เรียกส่วนนี้ว่า *มูลค่าขายส่วนเกิน* “หมอมหุ” จะคิดค่าพันธุ์สัตว์ในช่วง 6 เดือน โดยนำเอามูลค่าแม่พันธุ์ทดแทนที่ซื้อเข้าเป็นตัวตั้ง และหักมูลค่าขายส่วนนำเข้าออก คือ 500,000 – 240,000 = 260,000 บาท สำหรับมูลค่าขายส่วนเกิน ในกรณีนี้มีมูลค่า 165,000 บาท “หมอมหุ” จะนำส่วนนี้ไปรวมในมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด เพราะถือเป็นผลพลอย

ได้จากการผลิตของหน่วยผลิตแบบพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์
ดังนั้นหากผู้ใช้เลือกการคิดค่าเสื่อมพันธุ์แบบผันแปรแล้ว
จะสังเกตได้ว่า มูลค่าผลผลิต ชายก่อนกำหนดจะมีค่าสูงหาก
ฟาร์มมีการคัดทิ้งมาก ในทางตรงข้าม หากฟาร์มเลือกการ
คิดค่าเสื่อมแบบคงที่ ผู้ใช้จะพบว่า มูลค่าผลผลิตชายก่อน
กำหนดมีค่าลดลง

- *ค่าพันธุ์สัตว์แบบคงที่* เป็นการคิดค่าพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสม
สำหรับหน่วยผลิตที่นำเข้าสุกรสาวทดแทน และแม่พันธุ์คัด
ทิ้งไม่สม่ำเสมอ เช่นนำเข้าสุกรสาวทดแทนจนเต็มหน่วย
ผลิตและใช้ในการผลิตไป 2 ปี จากนั้นไต่ปลดแม่พันธุ์ทั้ง
หมด และนำแม่สุกรสาวทดแทนเข้าในช่วง เวลาสั้นๆ
หรือเหมาะสำหรับรายงานที่ออกในช่วงสั้นเช่น สัปดาห์
หรือเดือน การคิดค่าพันธุ์สัตว์แบบคงที่นี้ “หมอหมู” จะคิด
โดยการค้นหาจำนวนแม่สุกรในหน่วยผลิตนั้นๆ ในวันสุด
ท้ายของช่วงเวลาที่เราสนใจ เช่น ช่วงเวลาที่ออกรายงาน
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม-31 มกราคม “หมอหมู” จะตรวจ
ดูว่าในวันที่ 31 มกราคม หน่วยผลิตนั้นๆ มีแม่สุกรอยู่ที่
แม่และ/หรือพ่อสุกรอยู่ที่พ่อ สมมติว่าหน่วยผลิตที่เราสนใจ
มีแม่พันธุ์อยู่ในวันที่ 31 มกราคมเท่ากับ 300 แม่ จากนั้น
จะอ่านบันทึกของตัวแปรฟาร์มที่ใช้เป็นผู้กำหนดไว้ โดยผู้
ใช้จะต้องกำหนดตัวแปร 3 ตัว คือ มูลค่าแม่พันธุ์/พ่อพันธุ์
เมื่อเริ่มใช้งานเป็นเท่าไร มูลค่าแม่พันธุ์/พ่อพันธุ์ เมื่อหมด
สภาพการใช้งานเป็นเท่าไร และระยะการใช้งานของแม่
พันธุ์และพ่อพันธุ์เป็นกี่ปี จากตัวแปรทั้ง 3 ตัวนี้ “หมอ
หมู” จะนำไปคิดเป็นค่าเสื่อมแม่พันธุ์/พ่อพันธุ์/ตัว/วัน ได้
เช่น ผู้ใช้กำหนดว่ามูลค่าแม่พันธุ์เมื่อเริ่มใช้งานเท่ากับ
6,150 บาท มูลค่าแม่พันธุ์เมื่อหมดสภาพการใช้งานเท่ากับ
2500 บาท โดยกำหนดให้แม่พันธุ์ใช้งานได้นาน 2 ปี กรณี
นี้ “หมอหมู” จะทราบว่า ค่าเสื่อมแม่พันธุ์มีมูลค่า $(6,150 - 2,500) / (2 \times 365) = 5$ บาท/แม่/วัน ดังนั้นในกรณีตัวอย่าง
นี้ จึงสรุปได้ว่า ค่าเสื่อมแม่พันธุ์ของหน่วยผลิตตัวอย่างที่
ยกมาในระหว่างเดือนมกราคมจะเท่ากับ $300 \times 5 \times 31 = 46,500$ บาท เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการคิดค่าเสื่อมแบบคง

ที่นี่จะ สามารถทำได้ก็ต่อเมื่อ ผู้ใช้มีการตรวจนับจำนวน แม่พันธุ์และพ่อพันธุ์ ในแต่ละหน่วยผลิตอย่างถูกต้อง และบันทึกยอดไว้ใน “หมอหมู” นอกจากนี้ผู้ใ้ยังต้อง กำหนดมูลค่าเริ่มต้นใช้งาน มูลค่าสิ้นสุดการใช้งาน และ อายุการใช้งานของพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์ให้ใกล้เคียงกับ สภาพความเป็นจริงในฝูงของตนเองอีกด้วย

4. เบ็ดเตล็ด คำวัสดุ/ค่าใช้จ่าย/สาธารณูปโภค/ค่าแรงงาน/เงิน

เดือน ต้นทุนในทั้ง 3 หมวดยี้ “หมอหมู” จะสรุปจากการลง รายการจ่ายที่ผู้ใ้บันทึกตามหมวดต่างๆ ที่ผู้ใ้กำหนดเอง (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคู่มือในเรื่องของ “การลงรายการจ่าย”) อย่างไรก็ตาม หลักการที่สำคัญที่ผู้ใ้ควรทราบ คือ รายการจ่าย ในหมวดต่างๆ ทั้ง 3 หมวด ที่กล่าวถึงนี้ มักเป็นรายการจ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการซื้อปัจจัยการผลิตหลัก เช่น ข้าวโพด อาหาร สัตว์ เวชภัณฑ์ เพราะ ปัจจัยการผลิตหลักเหล่านี้ มีการเก็บ รักษาติดค่าใช้จ่าย จะไม่ได้เกิดขึ้นในตอนซื้อ แต่จะเกิดขึ้นในตอนที่หน่วยผลิตเบิกปัจจัยการผลิตหลักเหล่านี้ไปใช้ ค่าใช้จ่ายที่รวมอยู่ใน 3 หมวดยี้ เป็นรายการจ่ายที่จ่ายไปโดยไม่ ได้มีสต็อกเกิดขึ้น เช่น ดอกเบี้ย ภาษี ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ เงินเดือน แรงงาน และค่าที่ปรึกษาวิชาการ เป็นต้น

5. ปัจจัยการผลิตหลัก หมายถึง ปัจจัยการผลิตทางตรงที่ใช้ในการ ผลิตสุกรที่สำคัญได้แก่ อาหารสัตว์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ เวชภัณฑ์ ปริมิกรี อาหารเสริม เคมีภัณฑ์ ยาฆ่าเชื้อ และวัคซีน เป็นต้น

5. เก็บข้อมูลเพื่อคิดต้นทุนการผลิตในช่วงเวลาใด

โปรแกรม “หมอหมู” จะคิดต้นทุนการผลิตโดยการคิดค่าเฉลี่ยสมทบ (Rolling average) ในช่วงการผลิต มูลค่าปัจจัยการผลิตที่ถูกลำนำไปใช้ในหน่วยผลิต ค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดจนถึงค่าเสื่อมจะถูกรวบรวมในช่วงการผลิตที่กำหนด จากนั้นจึงนำมาหาค่าเฉลี่ยเฉพาะช่วงเวลาที่ย่อยรายงานหลักการโดยสังเขปมีดังนี้

1. ช่วงการผลิตจะแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับผลผลิต และชนิดของฟาร์มหรือหน่วยผลิตที่กำลังคิดต้นทุนเป็นสำคัญ “หมอหมู” จะตั้งช่วงการผลิตค่ากลาง (Defaults) ไว้สำหรับผลผลิตแต่ละชนิดดังนี้
  - ฟาร์มแม่พันธุ์ที่ให้ผลผลิตเป็นลูกสุกรหย่านม ช่วงการผลิตเท่ากับ 140 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มโดยช่วงนี้จะมีค่าเท่ากับระยะอ้อมท้อง + ระยะเลี้ยงลูก + ช่วงหย่านมถึงผสมครั้งแรก
  - ฟาร์มแม่พันธุ์ที่ให้ผลผลิตเป็นสุกรอนุบาล (Feeder pig operation) ช่วงการผลิตเท่ากับ 175 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มโดยช่วงนี้จะมีค่าเท่ากับ ระยะอ้อมท้อง + ระยะเลี้ยงลูก + ช่วงหย่านมถึงผสม + ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยงในโรงเรือนอนุบาล
  - ฟาร์มแม่พันธุ์ที่ให้ผลผลิตเป็นสุกรขุน ช่วงการผลิตเท่ากับ 295 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มโดยช่วงนี้จะมีค่าเท่ากับ ระยะอ้อมท้อง + ระยะเลี้ยงลูก + ช่วงหย่านมถึงผสม + ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยงในโรงเรือนอนุบาล + ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยงในโรงเรือนขุน
  - ฟาร์มสุกรขุนที่ให้ผลผลิตเป็นสุกรขุน ช่วงการผลิตเท่ากับ 120 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์ม ในหน้าสุกรขุน ช่องป้อนข้อมูล “ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยง”
  - หน่วยผลิตแม่พันธุ์ที่ให้ผลผลิตเป็นสุกรหย่านม ช่วงการผลิตเท่ากับ 140 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มในหน้าตัวแปรทางชีวภาพ ระยะอ้อมท้อง และระยะเลี้ยง กับอีกส่วนหนึ่งในหน้าเป้าหมายการผลิต ในช่องป้อนข้อมูล “ช่วงหย่านมถึงผสม”

- หน่วยผลิตอนุบาลให้ผลผลิตเป็นสุกรอนุบาล ช่วงการผลิตเท่ากับ 35 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มในหน้าหมูอนุบาล ช่องป้อนข้อมูล “ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยง”
  - หน่วยผลิตสุกรขุนให้ผลผลิตเป็นสุกรขุน ช่วงการผลิตเท่ากับ 120 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มในหน้าหมูขุน ช่องป้อนข้อมูล “ระยะเวลาที่ใช้เลี้ยง”
  - หน่วยผลิตสุกรสาวทดแทนให้ผลผลิตเป็นแม่สองสาย ช่วงการผลิตเท่ากับ 60 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มในหน้าตัวแปรทางชีวภาพ ช่องป้อนข้อมูล “อายุสุกรสาวเข้าหน่วยผสม และอายุสุกรสาวเริ่มผสม” ช่วงการผลิตในส่วนนี้จะเท่ากับ อายุสุกรสาวเริ่มผสม - อายุสุกรสาวเข้าหน่วยผสม
  - หน่วยผลิตโรงอาหาร ให้ผลผลิตเป็นอาหารผสมเอง มีช่วงการผลิตเท่ากับ 0
  - หน่วยผลิตฟอ์พันธุ์ให้ผลผลิตเป็นน้ำเชื้อ มีช่วงการผลิตเท่ากับ 0
2. เฉลี่ยสมทบ (Rolling average) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในคำว่า เฉลี่ยสมทบ และช่วงการผลิตอย่างชัดเจน ขอใช้ตัวอย่างประกอบคำอธิบายดังนี้ สมมติว่าเราต้องการ ทราบต้นทุนการผลิตของหน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์ที่ชื่อ Sow ซึ่งให้ผลผลิตเป็นลูกสุกรหย่านมในระหว่างเดือนมกราคม 2544 (หมายถึงระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544) เราได้ทราบข้างต้นแล้วว่า หน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์มีช่วงการผลิตประมาณ 140 วัน ในการคิดต้นทุนการผลิต “หมอมหมู” ทำดังนี้
- ตั้งช่วงเวลาสำหรับรายงานเป็นวันที่ 1-31 มกราคม 2544
  - ตั้งช่วงการผลิตสำหรับหน่วยผลิตขึ้น จะอยู่ระหว่าง วันที่ 1 มกราคม 2544 – 140 วัน และ 31 มกราคม 2544
- ดังนั้นช่วงการผลิตสำหรับคิดต้นทุนในกรณีนี้ จะอยู่ระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม 2543 – 31 มกราคม 2544 จะเห็นได้ว่า วันที่ 14 สิงหาคม 2543 เป็นวันที่ใกล้เคียงกับวันที่แม่สุกรตัวแรกถูกผสม แม่สุกรตัวนั้นจะให้ลูกสุกรหย่านมใกล้เคียงกับวันที่ 1 มกราคม 2544 ดังนั้นการผลิตที่ทำให้เราได้ลูกสุกรหย่านมในระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544

จึงเป็นการผลิตที่มีจุดเริ่มต้นมาตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2543 ด้วยเหตุนี้เอง “หมอหมู” จึงนำหลักการคิดค่าเฉลี่ยสมทบ ในช่วงการผลิตมาใช้คำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อให้ได้ค่าของต้นทุนการผลิตที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

- เก็บข้อมูลในหมวดต่างๆ ทั้ง 7 หมวด (ที่กล่าวถึงในหัวข้อ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น) หรือต้นทุนรวมประกอบด้วยอะไรบ้าง และข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด โดยการเก็บข้อมูลนี้จะเก็บในช่วงการผลิต (14 สิงหาคม 2543-31 มกราคม 2544) ไม่ได้เก็บเฉพาะช่วงเวลาออกรายงาน (1-31 มกราคม 2544)
- เก็บข้อมูลผลผลิต หมายถึง จำนวนตัวลูกหย่านม และกิโลกรัมทั้งสิ้นของลูกสุกรที่ส่งออกจากหน่วยผลิต Sow หรือขายออกจากหน่วยผลิต Sow
- ปรับค่าของต้นทุนรวม มูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด จำนวนลูกสุกรที่ขายออก หรือส่งออก และกิโลกรัมของลูกสุกรที่ขายออกหรือส่งออก ให้มีค่าเท่ากับช่วงเวลาออกรายงาน คือ ระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544 เช่น ปรับค่าต้นทุนรวมจากช่วงการผลิตเป็นช่วงเวลาออกรายงานทำได้โดย (ต้นทุนรวม $\times$ 31)/181 เมื่อ 31 คือ ความยาวช่วงเวลาออกรายงาน (1-31 มกราคม 2544) และ 181 (31 + 140) คือ ความยาวของช่วงการผลิต ผลจากการปรับค่านี้อยู่ ในรายงานต้นทุนผู้ใช้จะพบว่า จำนวนตัวสุกรขายหรือส่งออกอาจมีค่า เป็นทศนิยมได้ และตัวเลขจะไม่ตรงกับจำนวนตัวสุกรขายหรือส่งออกในเดือน มกราคม 2544 แต่ตัวเลขต้นทุนลูกสุกรหย่านม/ตัว หรือต้นทุนหย่านม/กิโลกรัม จะเป็นตัวเลขที่แสดงให้เห็นถึงต้นทุนที่ใกล้เคียงความเป็นจริงของลูกสุกรที่หย่านมไปในเดือนมกราคม 2544
- คำนวณหาต้นทุนการผลิตโดย (ต้นทุนรวม – มูลค่าผลผลิตขายก่อนกำหนด)/จำนวนผลผลิต

6. ต้นทุนส่วนการผลิต ต้นทุนระดับยูนิต และ ต้นทุนระดับฟาร์ม คืออะไร

สมมุติให้ฟาร์มแห่งหนึ่งชื่อ LIVE ฟาร์มแห่งนี้เป็นฟาร์มที่มีพ่อแม่พันธุ์ และผลิตสุกรขุนขาย (Farrow-to-finishing Operation) ประกอบไปด้วยหน่วยการผลิตต่างๆ ดังนี้

- S1 ถึง S2 เป็นหน่วยผลิตชนิดแม่พันธุ์
- N1 ถึง N7 เป็นหน่วยผลิตชนิดอนุบาล
- F1 ถึง F16 เป็นหน่วยผลิตชนิดสุกรขุน

ต้นทุนระดับฟาร์ม คือ การเก็บข้อมูลต้นทุนรวมมูลค่าผลผลิตขาย ก่อนกำหนด และจำนวนผลผลิตในระดับฟาร์มหากฟาร์ม มีการใช้ปัจจัยการผลิต หรือมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นไม่ว่าในหน่วยผลิตใดก็ตาม ถือว่าเป็นต้นทุนของฟาร์มทั้งสิ้น รายงานต้นทุนระดับฟาร์มนี้จะรายงานดัชนีที่สำคัญ 2 ดัชนี ซึ่งไม่มีในรายงานระดับยูนิต และระดับส่วนการผลิต คือ รายงานจำนวนผลผลิตขาย/แม่/ปี (Pigs sold/Sow/Year) และอัตราแลกเนื้อในระดับฝูง (Herd feed conversion ratio) หลักการคำนวณต้นทุนจะคล้ายคลึงกับที่กล่าวข้างต้น โดยตั้งช่วงการผลิตและกำหนดชนิดของผลผลิตของฟาร์มดังนี้

- ฟาร์มแบบ พ่อแม่พันธุ์/ขายขุน (Farrow-to-finishing operation) ผลผลิตคือสุกรขุน และช่วงการผลิตค่ากลางที่ระบบตั้งไว้ คือ 295 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มโดย “หมอลู” จะคำนวณช่วงการผลิตจากระยะอุ้มท้อง + ระยะเลี้ยงลูก + ช่วงหย่านมถึงผสม + ระยะเลี้ยงใน อนุบาล + ระยะเลี้ยงในขุน
- ฟาร์มแบบพ่อแม่พันธุ์/ขายลูก (Feeder Pig Operation) ผลผลิต คือ ลูกสุกรอนุบาล และช่วงการผลิตค่ากลางที่ระบบตั้งไว้ คือ 175 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มโดย “หมอลู” จะคำนวณช่วงการผลิตจากระยะอุ้มท้อง + ระยะเลี้ยงลูก + ช่วงหย่านมถึงผสม + ระยะเลี้ยงใน อนุบาล
- ฟาร์มแบบ ซื้อลูก/ขายขุน (Finishing Pig Operation) ผลผลิต คือ สุกรขุน และช่วงการผลิตค่ากลางที่ระบบตั้งไว้คือ 120 วัน ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนค่านี้ได้ในตัวแปรฟาร์มโดย “หมอลู” จะใช้ค่าระยะเลี้ยงในขุน

ต้นทุนระดับส่วนการผลิต คือ การคิดต้นทุนในแต่ละส่วนการผลิตของฟาร์ม ส่วนการผลิตใน “หมอหมู” แยกเป็นส่วนการผลิตต่างๆ คือ น้ำเชื้อ สุกรสาวทดแทน สุกรหย่านม สุกรอนุบาล และสุกรขุน กรณีฟาร์ม LIVE หากผู้ใช้ต้องการต้นทุนส่วนการผลิตในส่วนของสุกรอนุบาล “หมอหมู” จะคิดต้นทุนของอนุบาล N1-N7 รวมกันทั้งหมด ซึ่งจะให้ภาพโดยรวมของต้นทุนสุกรอนุบาลของฟาร์ม หรือหากฟาร์มต้องการต้นทุนส่วนการผลิตในส่วนของสุกรขุน “หมอหมู” จะคิดต้นทุนของสุกรขุน F1-F16 รวมกันทั้งหมด วิธีการคิดต้นทุน ไม่ว่าจะเป็นต้นทุนรวม ช่วงการผลิต หรือการกำหนดผลผลิตจะเป็นไปในหลักการเดียวกัน

ต้นทุนระดับยูนิต คือ การคิดต้นทุนเฉพาะหน่วยการผลิต ยกตัวอย่าง เช่น ต้นทุนสุกรอนุบาลของหน่วยผลิต N1 ต้นทุนสุกรขุนของหน่วยผลิต F5 หรือ ต้นทุนสุกรหย่านมของหน่วยผลิต S1 เป็นต้น

7.การโอนต้นทุนการผลิต

เมื่อมีการส่งผลผลิตเกิดขึ้นในฟาร์ม เช่น หน่วยผลิตพ่อพันธุ์ส่งน้ำเชื้อไปให้หน่วยผลิต S1 ใช้ในการผสมเทียม “หมอหมู” จะโอนย้ายต้นทุนการผลิตจากหน่วยผลิตหนึ่ง ไปยังอีกหน่วยผลิตหนึ่งโดยอัตโนมัติ เช่น เมื่อผู้ใช้ต้องการทราบต้นทุนลูกสุกรหย่านมในระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544 “หมอหมู” จะตั้งช่วงการผลิตเพื่อเก็บข้อมูลเป็นระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม 2543 – 31 มกราคม 2544 นอกจากนี้แล้ว “หมอหมู” ยังตั้งช่วงเวลาในการคิดต้นทุนน้ำเชื้อโอนย้าย โดยกำหนดให้ช่วงการโอนย้ายน้ำเชื้อมีความยาวเท่ากับช่วงออกรายงาน (ในที่นี้คือ 31 วัน) โดยนับไปข้างหน้าจากวันแรกของช่วงการผลิต ดังนั้นช่วงเวลาในการคิดต้นทุนน้ำเชื้อโอนย้ายจึงเป็นระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม 2543 – 13 กันยายน 2543 ผู้ใช้จะเห็นได้ทันทีว่า แม่สุกรที่ให้ลูกหย่านมในช่วง 1-31 มกราคม 2544 คือ แม่สุกรที่ถูกผสมในช่วง 14 สิงหาคม-13 กันยายน 2543 จะเห็นได้ว่า ก่อนการคิดต้นทุนลูกสุกรหย่านมของหน่วยผลิต S1 ระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544 “หมอหมู” จำเป็นต้องคิดต้นทุนน้ำเชื้อในระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม – 13 กันยายน 2543 เสียก่อน โอนย้ายต้นทุนน้ำเชื้อมายังหน่วยผลิต S1 ตามจำนวนโดสน้ำเชื้อที่ หน่วยผลิต S1 บันทึกเบิกไปใช้

ในทำนองเดียวกัน หากผู้ใช้ต้องการทราบต้นทุนของสุกรขุนในหน่วยผลิต F16 “หมอหมู” จะต้องทำ ตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. คิดต้นทุนส่วนการผลิตสุกรอนุบาล 120 วันก่อนช่วงออกรายงาน เพื่อโอนย้ายต้นทุนอนุบาลมายังสุกรขุน
2. คิดต้นทุนส่วนการผลิตสุกรหย่านมย้อนหลัง 155 วัน เพื่อโอนต้นทุนลูกหย่านมมายังอนุบาล
3. คิดต้นทุนน้ำเชื้อย้อนหลัง 295 วันเพื่อโอนต้นทุนน้ำเชื้อมายังส่วนของสุกรแม่พันธุ์
4. คิดต้นทุนสุกรสาวทดแทนย้อนหลัง 295 วันเพื่อโอนต้นทุนสุกรสาวทดแทนมายังส่วนของสุกรพันธุ์

8. ข้อเท็จจริงที่ควรทราบ

จากรายละเอียดในเรื่องของการคิดต้นทุนการผลิตใน “หมอหมู” ที่กล่าวถึงในบทนี้ นำมาซึ่งข้อเท็จจริงบางประการที่ผู้ใช้ควรตระหนัก ดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตที่ “หมอหมู” รายงานเป็นต้นทุนการผลิตที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด และได้มารวดเร็วที่สุดเท่าที่เทคโนโลยีปัจจุบันจะเอื้ออำนวยให้ได้
2. รายงานต้นทุนการผลิตเน้นที่ความถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงของตัวเลขต้นทุน ไม่ได้เน้นที่จำนวนสุกรขายในแต่ละช่วงของรายงาน หรือจำนวนกิโลกรัมที่ขายในแต่ละช่วงของรายงาน เพราะตัวเลขเหล่านี้เป็นตัวเลขเฉลี่ยสมทบ (Rolling average) ในช่วงการผลิตโอกาสที่จะเห็นตัวเลขเหล่านี้มีค่าเป็นทศนิยมถือเป็นเรื่องปกติ
3. ข้อมูลย้อนหลัง มีความสำคัญอย่างยิ่งในการคิดต้นทุนการผลิตที่แท้จริงว่า การคำนวณต้นทุนสุกรขุนในฟาร์มพ่อแม่พันธุ์ที่ผลิตสุกรขุนขายนั้น “หมอหมู” จำเป็นต้องมีข้อมูลย้อนหลังอย่างน้อยที่สุด 295 วัน (ประมาณ 10 เดือน) ดังนั้นผู้ใช้ที่เพิ่งเริ่มใช้ระบบใหม่ๆ และป้อนข้อมูลยังไม่ถึง 10 เดือนจะไม่ทราบตัวเลขต้นทุนการผลิตสุกรขุน ในทำนองเดียวกัน ผู้ใช้ต้องบันทึกข้อมูลนานถึง 140 วัน เป็นอย่างน้อยเพื่อให้ทราบตัวเลขต้นทุนลูกสุกรหย่านม และ 175 วันเป็นอย่างน้อยเพื่อให้ทราบตัวเลขต้นทุนสุกรอนุบาล

4. ช่วงการผลิต มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อตัวเลขต้นทุนการผลิต การเปลี่ยนค่าตัวแปรฟาร์มอย่างไรเหตุผล และไม่สอดคล้องกับการผลิตจริงของฟาร์ม หรือการปรับเปลี่ยนการจัดการอยู่บ่อยๆ จะส่งผลให้ตัวเลขต้นทุนการผลิตแปรเปลี่ยนไปได้
5. ระบบต้นทุนการผลิตใน “หมอหมู” ไม่ใช่การบัญชีต้นทุน (Cost accounting system) แต่ระบบต้นทุนใน “หมอหมู” เป็นระบบควบคุมต้นทุนการผลิต (Cost controlling system) ทั้งสองระบบนี้มีคุณสมบัติ และจุดประสงค์ในการใช้งานที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แม้จะให้ข้อสรุปที่คล้ายคลึงกันก็ตาม ข้อแตกต่างระหว่างทั้ง 2 ระบบมีดังนี้
- การบัญชีต้องให้นักบัญชีทำ และรับรองความถูกต้องของตัวเลข เพื่อยรายงานต่อหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง ถึงผู้เลี้ยงจะมีโปรแกรมบัญชีก็ยังคงต้อง จ้างนักบัญชีทำและตรวจสอบโดย เฉพาะอย่างยิ่งถ้าฟาร์มอยู่ในรูปของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด
  - ในส่วนของระบบบัญชีนักบัญชี จะสรุปตัวเลขใน 1 รอบบัญชี ซึ่งส่วนมากจะอยู่ระหว่าง 6 เดือน ถึง 1 ปี จะเห็นได้ว่าใน ส่วนของต้นทุนนั้น ระบบบัญชีต้นทุนจะช่วยให้เราได้ทราบว่ ่าที่ผ่านมาเราทำต้นทุนได้เท่าไร ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง บัญชีต้นทุนจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยในการประเมินผล งานที่ผ่านมาว่า ดีหรือไม่ดี แต่บัญชีต้นทุนจะไม่ช่วยเราควบคุมการใช้ปัจจัยการผลิตในขณะที่เรากำลังดำเนินการผลิต ระบบควบคุมต้นทุนการผลิตใน “หมอหมู” เป็นระบบที่ช่วยให้ ฟาร์มสามารถเฝ้าระวังการใช้ปัจจัยการผลิต และแนวโน้มของ ต้นทุนการผลิตในระหว่างที่ฟาร์มกำลังดำเนินการผลิต โดยมี จุดมุ่งหมายที่จะทำให้ต้นทุนการผลิตของฟาร์มนั้นลดลง อย่าง ไรก็ตาม จากการทดลองใช้ระบบควบคุมต้นทุนการผลิตใน “หมอหมู” ควบคู่ไปกับระบบบัญชีต้นทุนเป็นระยะเวลากว่า 1 ปี สามารถตอบได้ว่า ตัวเลขต้นทุนจาก “หมอหมู” มีความ สัมพันธ์แน่นแฟ้นอย่างยิ่งกับตัวเลขจากระบบบัญชีต้นทุน โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) สูงกว่า 0.9

9. รายงานค่าใช้จ่ายคืออะไร

เนื่องจากรายงานต้นทุนการผลิต ใช้ค่าเฉลี่ยสมทบในช่วงการผลิต ทำให้เกิดข้อจำกัดในการตรวจสอบ และใช้งานดังนี้

- ผู้ใช้ไม่ทราบตัวเลขการขายผลผลิต การซื้อปัจจัยการผลิต และการเบิกปัจจัยการผลิตในช่วงเวลาที่ออกรายงาน ทำให้ตรวจสอบได้ยากกว่า ข้อมูลที่ป้อนให้แก่ระบบนั้นถูกต้อง หรือมีส่วนผิดพลาดใดๆ หรือไม่
- หากตัวเลขเพียงบางเดือนที่ป้อนเข้าไปเกิดข้อผิดพลาด เช่น มูลค่าอาหารที่ใช้ในแต่ละเดือนควรจะอยู่ประมาณ 1,000 บาท แต่ในเดือนหนึ่งผู้ใช้ป้อนตัวเลขผิดเป็น 10,000 บาท ซึ่งสูงเป็น 10 เท่าของที่ควรจะเป็น ผู้ใช้จะสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าอาหารที่ใช้เพียงเล็กน้อยเท่านั้นในรายงานต้นทุน เพราะ “หมอหมู” จะใช้ค่าเฉลี่ยสมทบของมูลค่าอาหารประมาณ 5 เดือน ในส่วนของแม่พันธุ์ และยาวนานถึง 10 เดือน ในส่วนของสุกรขุน ค่าตัวเลขที่ผิดเพี้ยนไปใน 1 เดือน จึงส่งผลกระทบต่อค่าเฉลี่ยเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทำให้ตรวจพบความผิดพลาดได้ยาก
- การใช้ค่าต้นทุนเป็นเฉลี่ยสมทบ ทำให้ฟาร์มต้องป้อนข้อมูลไประยะหนึ่งจึงจะทราบตัวเลขต้นทุน ผู้ใช้จำเป็นต้องมีเครื่องมือบางอย่างที่จะช่วยให้ทราบตัวเลขต้นทุนอย่างคร่าวๆ ได้ในขณะที่ข้อมูลยังมีไม่มากพอที่จะให้ตัวเลขต้นทุนที่แท้จริงได้

รายงานค่าใช้จ่าย คือ รายงานที่ประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการที่คล้ายคลึงกับรายงานต้นทุนการผลิต แต่มีข้อแตกต่างอยู่ 2 ประการ คือ

- รายงานค่าใช้จ่าย จะเก็บข้อมูลเฉพาะช่วงออกรายงานเท่านั้น เช่น กำหนดช่วงออกรายงานเป็น 1-31 มกราคม 2544 นั้น รายงานต้นทุนจะเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม 2543 – 31 มกราคม 2544 เพื่อนำมาคิดเฉลี่ยสมทบ แต่รายงานค่าใช้จ่ายจะเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544 เท่านั้น รายงานค่าใช้จ่ายจึงช่วยให้ผู้ใช้ตรวจสอบได้ว่าการใช้ปัจจัยการผลิต ขาย หรือส่งผลผลิตไปจริงในช่วงระหว่างวันที่ 1-31 มกราคม 2544 มากน้อยเท่าใด

- รายงานค่าใช้จ่ายจะไม่มีการโอนต้นทุนการผลิต จากหน่วยผลิตหนึ่งไปยังอีกหน่วยผลิตหนึ่ง ด้วยเหตุผลที่ต้องการใช้เพื่อการตรวจสอบและใช้ประมาณต้นทุนการผลิตอย่าง คร่าวๆ เท่านั้น
- รายงานค่าใช้จ่าย จะรายงานมูลค่าแม่สาวทดแทนซื้อเข้า และมูลค่าพ่อพันธุ์ทดแทนซื้อเข้า ในขณะที่รายงานต้นทุนการผลิตจะไม่มีตัวเลขรายงานในส่วนนี้เพราะ ในการคิดต้นทุนการผลิตมูลค่าพ่อแม่พันธุ์ทดแทนซื้อเข้า จะไม่ถูกนำมาคิดเป็นต้นทุนแต่จะคิดเป็นต้นทุนในรูปของค่าเสื่อมหรือค่าพันธุ์สัตว์แทน

